

สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

นางสาวพิชญามณี แก้วพงศ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 162 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .76 ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด (2) ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและรายด้านพบความแตกต่างกัน (3) ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในด้านการบริหารงานบุคคลและภาพรวม โดยผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การมากกว่า 10 ปีมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสูงกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป

คำสำคัญ

สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้แก่ข้าราชการครู หรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจมีความตั้งใจวิริยะอุตสาหะตลอดจนความพึงพอใจในการทำงาน การที่ผู้ร่วมงานจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถนั้น ส่วนหนึ่งมีผลมาจากความพึงพอใจในการทำงานบทบาทของผู้บริหารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการบริหารงาน บทบาทของผู้บริหารในการบริหารองค์กรมีหลายรูปแบบ การบริหารแบบใดช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จ และเป้าหมาย Likert (1961 อ้างในสาตี งามสม, 2545) ได้ศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม (participation management) เป็นการบริหารที่ดีที่สุด เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะใช้กระบวนการกลุ่มในการกำหนดเป้าหมาย และตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ซึ่งมีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นแนวราบ โดยมีผู้นำอยู่ตรงกลางไม่ใช่อยู่เบื้องบนการวินิจฉัยสั่งการ และการบริหารเป็นผลงานของกลุ่มโดยผู้นำไม่ได้นำจริง แต่มีบทบาทในการ ประสานงาน และปฏิบัติงานด้านการบริหาร

การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะมีผลเชิงจิตวิทยาทำให้บุคคลรู้สึกว่าได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้บุคคล หรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความพึงพอใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้ บุคคลมีความไว้วางใจในองค์กรสูงรวมถึงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ และผลผลิตขององค์กรได้ (สาตี งามสม, 2545) การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความเกี่ยวข้อง และ สอดคล้องกับความพึงพอใจของครูอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีลักษณะงานที่เปิด โอกาสให้สมาชิกได้เข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้พวกเขาเกิดความพึงพอใจ บางคนอาจพอใจเนื่องจากผลงานที่ได้ทำสำเร็จ บางคนอาจพอใจ เพราะลักษณะการปฏิบัติงาน ความต้องการของบุคคลแต่ละคน อาจจะไม่เหมือนกัน แต่ถ้าได้รับการ ตอบสนองตามความต้องการของตนเองโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความถูกต้อง เข้ามาพิจารณา เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความพึงพอใจก็ทำให้ทำงานอย่างมีความสุข และมีผลต่อความสำเร็จตาม จุดมุ่งหมาย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน กล่าวคือ การบริหารงานวิชาการการบริหารงานงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ในภารกิจ 4 งาน คือ 1.การบริหารงาน วิชาการ 2. การบริหารงานบุคคล 3. การบริหารงานงบประมาณ 4. การบริหารงานทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์ ผู้วิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารและครู จำนวน 277 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติการสอน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 162 คน จากการสุ่ม ตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน ประกอบไปด้วยตัวอย่าง เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 8.0 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 92.0 และวุฒิการศึกษา ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 93.8 วุฒิการศึกษา ระดับ การศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 6.2 และประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.7 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 5 ถึง 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.9 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น .58 ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 162 ฉบับ ระหว่างวันที่ วันที่ 31 มีนาคม – 9 พฤษภาคม 2560 ได้ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่และค่า ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบที (t-test) กับ ตัวแปรอิสระ เพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(One-way Analysis of Variance) กับตัว

แปรพฤติกรรมการศึกษาและประสบการณ์การทำงานและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต บางเขน กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีจำนวน 36 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ จำนวน 12 ข้อ การบริหารงานบุคคล จำนวน 9 ข้อ การบริหารงานงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ การบริหารงานทั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	กำหนดระดับคะแนน 5
มาก	กำหนดระดับคะแนน 4
ปานกลาง	กำหนดระดับคะแนน 3
น้อย	กำหนดระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	กำหนดระดับคะแนน 1

จากนั้นกำหนดเกณฑ์การแปรค่าของคะแนนเฉลี่ยดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับจำนวน 162 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาจัดระบบข้อมูลลงรหัส

2.วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ได้แก่ เพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน คำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ แล้ว นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย

3.วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยใช้การบริหาร 4 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและรายด้าน 4 ด้านและภาพรวมทั้งหมดเพื่อนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4.วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบสมมติฐานดังนี้

4.1 ทดสอบสมมติฐานที่ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

4.2 ทดสอบสมมติฐานที่ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานครในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

2. ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานครทั้งภาพรวมและรายด้านพบความแตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในด้านการบริหารงานบุคคล และภาพรวมโดยผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การมากกว่า 5 ถึง 10 ปีมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สูงกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 92.0) ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่าเป็นส่วน ใหญ่ (ร้อยละ 93.8) ส่วนใหญ่ปัจจุบันเป็นครุมีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 5 ถึง 10 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 46.9)

2. ความต้องการของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนในด้านการบริหารงาน วิชาการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประสานงานกับสำนักงานเขตบางเขน เพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมากที่สุด โดยมี ค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็น อันดับ 1 ส่วนการประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ระดับ มาก แต่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย

3. ความต้องการของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนในด้านการบริหารงาน งบประมาณ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การการจัดทำแผนการ ระดมทรัพยากรทางการศึกษา ระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็น อันดับ 1 ส่วนการจัดหาพัสดุให้แก่ โรงเรียน ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย

4. ความต้องการของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนด้านการบริหารงาน บุคคล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูของ โรงเรียน ระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 ส่วนการจัดทำแผนอัตรากำลังอัตราข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย

5. ความต้องการของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนด้านการบริหารงาน ทั่วไป พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การ บำรุง ดูแลและการพัฒนาอาคารสถานที่ของ โรงเรียน ระดับมาก ที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 ส่วนการวางแผนออกแบบงานธุรการของ โรงเรียน ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย

6. ความต้องการของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนด้านภาพรวมการบริหาร โรงเรียนทั้ง 4 ด้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่า การบริหารงาน บุคคลมีความต้องการระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 ส่วนการบริหารงานทั่วไป มีความ ต้องการในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย

จากผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนมีข้างต้น ผลวิจัยคิด ว่าจะเป็นประโยชน์ ต่อผู้บริหารในการบริหารงานภายในสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะความ ต้องการของครูต่อการบริหารแบบ

มีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ซึ่งถือว่ามีความสำคัญ มากต่อการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนา ศักยภาพของโรงเรียน ซึ่งผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า ครูมีความต้องการในการมีส่วนร่วมในการ บริหารงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน โดยการบริหารงานบุคคล มีความต้องการในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ตามด้านการบริหารงานทั่วไปถือว่าครูมี ความต้องการมีส่วนร่วมเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารควร ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาให้ โรงเรียนในสังกัดให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ตาม ความต้องการ และศักยภาพของ ครู โดยเน้นการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงการพัฒนา การศึกษาเป็นหลัก โดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีบทบาทในการสร้างเจตคติของครูต่อการ เสียสละเพื่อส่วน ร่วมแสดงถึงความสำคัญกับการศึกษามากกว่าการรักษาผลประโยชน์ของตนเอง เพื่อให้ การปฏิบัติ หน้าที่เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างม ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. การบริหารงานวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการ พัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ระดับอุดมศึกษา มีความต้องการ ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย การที่จะให้ครูมีความ ต้องการมีส่วนร่วมในการ บริหารด้านประสานความร่วมมือในระดับสูงกว่าปัจจุบันนั้นผู้บริหารต้องมี บทบาทในการสร้าง ความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการประสานความร่วมมือ หรือการสร้าง ความสัมพันธ์กับ หน่วยงานอื่นให้กับครูเข้าใจ และรับรู้ว่าการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ นั้น โดยจัดให้ มีการประชุมร่วมกันในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษา หรือ การจัด สัมมนา ทางวิชาการ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมงาน และเปิด โอกาสให้ครูได้แสดงศักยภาพ หรือความรู้อย่างเต็มที่ การจัดสัมมนาหรือการจัดประชุมร่วมกันบ่อยครั้งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ ความสัมพันธ์มีความแน่นแฟ้นใกล้ชิด สนับสนุน มีความเป็นกันเอง ซึ่งส่งผลให้การ ทำงานร่วมกันกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาการ การมีส่วนร่วมในการทางานมี ประสิทธิภาพมากขึ้น การทางาน ด้านบริหารงานวิชาการส่วนใหญ่จึงไม่อาจเป็นการบริหารงาน เพียงลาพัง แต่จะต้องเป็นการทางานที่ต้อง เน้นการประสานความร่วมมือกับฝ่ายอื่นๆ เช่น การ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อสร้างความ เข้มแข็งให้กับวัฒนธรรมองค์กร และลดความ ขัดแย้งในการทางาน ร่วมมือหาแนวทางในการพัฒนาวิชาการ ของโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การบริหารงานงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่า การจัดหาพัสดุให้แก่โรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย การที่จะให้ครูมีความต้องการในการจัดหาพัสดุสูงขึ้นนั้น ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการจัดทำชี้แจง แนะนำวิธีกาใช้ การทำนุบำรุงและการปรับซ่อมแก่ครูบุคลากร ส่งเสริม สนับสนุนโดยมีการจัดอบรมในเรื่องของการจัดหาวัสดุให้แก่โรงเรียน โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญ มาให้การอบรม และจัดทำอย่างต่อเนื่อง หรือการส่งเสริมให้ครูที่มีความต้องการทำงานในด้านนี้ โดยเปิดโอกาสให้ครูทุกคน ได้มีโอกาสแสดงความรู้ และความคิดเห็น ได้เต็มที่ การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของครูก็จะช่วยให้ครูรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน และมีความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนสูงขึ้นเช่นกัน

3. การบริหารงานบุคคล ผลการศึกษาพบว่า การจัดแผนอัตรากำลังอัตราข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน มีความต้องการในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย ผู้บริหารควรมีบทบาทในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งโดยวิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด นำเสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา แล้วนำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

4. การบริหารงานทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า การวางแผนออกแบบงานธุรการของโรงเรียน มีความต้องการในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นอันดับสุดท้าย การที่จะให้ครูมีความ ต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการวางแผนออกแบบงานธุรการของโรงเรียน เพิ่มขึ้นนั้น ผู้บริหารควรมี บทบาทในการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการวางแผนออกแบบงานธุรการของโรงเรียน การใช้กลยุทธ์การสนทนากลุ่ม การฝึกอบรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการนิเทศแบบสอนแนะเพื่อทราบสภาพที่เป็นจริง จุดแข็งจุดอ่อน และเพื่อให้ได้ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานธุรการที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ไว้ในคู่มือปฏิบัติงานธุรการ

เอกสารอ้างอิง

กันยา สุวรรณแสง. 2551. *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.

กิติ วรรณจิตย์. 2552. *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดศูนย์หนังสือเกรียงไกร.

เกศแก้ว วิมนมาลา. 2551. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับเสรีภาพทาง วิชาการของ
อาจารย์พยาบาลในสถานศึกษาพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

รี เพ็ชรรัตน์. 2551. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับความพึงพอใจในงาน.กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, คณะสังคมวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร. 2550. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุษฎี
บัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เมตต์ เมตต์การุณจิต. 2549. การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: บริษัทบุ๊ค พอยท์
จำกัด.

ลัดดา พลวัฒน์. 2552. องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาชั้น
พื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมยศ นาวิการ. 2549. การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2559. คู่มือการนิเทศงานบริหารในสถานศึกษา.กรุงเทพมหานคร: ฝ่าย
นวัตกรรมและเทคโนโลยี กองวิชาการ.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2549. การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (อัดสำเนา)

แสวง จันทร์ชูข. 2552. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อภิญา กังสนารักษ์. 2552. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์การที่มีประสิทธิผลระดับคณะของ
สถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรี จันทนจุลกะ. 2554. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลของบุคลากรของ
พยาบาล งานพยาบาลผู้ป่วยกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลมหาราชนคร. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.